

Helge å: Havet - Igelgrop - WA62429780 / SE619440-140096

Vattenkategori

Typ

Distrikt

Huvudavrinningsområde

Vattendrag

Vattenförekomst

4. Södra Östersjön - SE4

Helge å - SE88000

Län

Kommun

Längd (km)

Skåne - 12

Kristianstad - 1290

4,3

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA62429780>

Allmän beskrivning

referenser

Referenser

- Egesidesjö-ett landskap i förändring
- Egesideområdet med Härnestsåds ångar/Pulken, Yngsjö fålad, Egeside sjö och Helgeå
- Egesideområdet - kartbilaga
- Beskrivning av naturvärdena i Dunderbåcken, Kristianstads kommun

Miljökvalitetsnorm

Ekologisk status

Version: Beslutad

Kvalitetskrav God ekologisk status

Referenser

- Kompletterande riktlinjer för miljökvalitetsnormer och undantag 2021-2027

Kemisk ytvattenstatus

Kvalitetskrav God kemisk ytvattenstatus

Undantag - Mindre strånga krav

Bromerad difenyleter

Kvalitetskrav

Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

Tidpunkt

Påverkanskålla

Diffusa kåller - Atmosfårisk deposition

Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig lårnsstyrelse eller vattenmyndighet

Nr enl fureskrift (HVMFS 2013:19)	Skål	Halt som ska uppnås	Nuvarande halt	Enhet
5	Omåjligt			

Ett undantag i form av mindre strångt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), åven kallade polybromerade difenyletrar (PBDE). Halterna av PBDE bedåms åverskrida grånsvårdet i fisk i samtliga vattenfårekomster. Skålet får undantag år att det bedåms vara tekniskt omåjligt att sånka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror fråmst på påverkan från långvåga luftburna fåroreningar och bedåms ha en sådan omfattniing och karaktår att det i dagslåget saknas tekniska fårutlåttningar att åtgårda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte åka. Lokala påverkanskåller som bidrar till sånkt status får PBDE ska åtgårdas oavsett det mindre strånga kravet får atmosfårisk deposition (se åvriga tidsfrister).

Kvicksilver och kvicksilverfåreningar

Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

Diffusa kåller - Atmosfårisk deposition

Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig lårnsstyrelse eller vattenmyndighet

Nr enl fureskrift (HVMFS 2013:19)	Skål	Halt som ska uppnås	Nuvarande halt	Enhet
21	Omåjligt			

Ett undantag i form av mindre strångt krav har satts får kvicksilver (Hg). Halterna av kvicksilver bedåms åverskrida grånsvårdet i fisk i samtliga vattenfårekomster. Skålet får undantag år att det bedåms vara tekniskt omåjligt att sånka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den stårsta påverkan av kvicksilver består av atmosfårisk deposition vars ursprung år långvåga. I Sverige har en stor mångd av det nedfallande atmosfåriska kvicksilvret under lång tid akumuleras. Problemet bedåms ha en sådan omfattniing och karaktår att det i dagslåget saknas tekniska fårutlåttningar att åtgårda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte åka. Lokala påverkanskåller som bidrar till sånkt status får Hg ska åtgårdas oavsett det mindre strånga kravet får atmosfårisk deposition (se åvriga tidsfrister).

Referenser

- The National Swedish Contaminant Monitoring Programme for Freshwater Biota, 2018
- Havs- och vattenmyndigheten fureskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljåkvalitetsnormer avseende ytvatten

Skyddade områden

Område	Kvalitetskrav	Områdestyp	EUID
Egeside-Pulken-Yngsjön	Gynnsam bevarandestatus	Natura 2000 SPA Fågeldirektivet	SE0420264
Helge å	Gynnsam bevarandestatus	Natura 2000 SCI Habitatdirektivet	SE0420307

Statusklassning

Status ?	Klassificering
- Ekologisk status	God
- Tillkomst/härkomst	Naturlig
- Kemisk status	Uppnår ej god

Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?

Påväxt-kiselalger	Ej klassad
IPS-index för Kiselalger	Ej klassad
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	Ej klassad
Bottenfauna	Ej klassad
ASPT	
DJ-index	
Fisk	Ej klassad
Fisk i rinnande vatten (VIX)	
Fisk i rinnande vatten (VIXMORF)	
Fisk i rinnande vatten (VIXh)	
Fisk i rinnande vatten (VIXsm)	

Ekologisk status - Fysikalisk-Kemiska kvalitetsfaktorer

Näringsämnen	God
Försurning	God
Särskilda förorenande ämnen	God
Koppar	
Zink	
Diflufenikan	Ej klassad
Imidaklopid	Ej klassad

Ekologisk status - Hydromorfologi

Konnektivitet i vattendrag	God
Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	God
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	
Hydrologisk regim i vattendrag	God
Specifik flödesenergi i vattendrag	Ej klassad
Volymsavvikelse i vattendrag	God
Avvikelse i flödets förändringstakt	Hög
Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	God
Vattendragsfårans form	Måttlig
Vattendragets planform	

Vattendragsfårans bottensubstrat

Död ved i vattendrag

Strukturer i vattendraget

Vattendragsfårans kanter

Måttlig

Vattendragets närområde

Hög

Svämplanets strukturer och funktion i vattendrag

God

Kemisk status

Prioriterade ämnen

Uppnår ej god

Bromerad difenyleter

Uppnår ej god

Kvikksilver och kvicksilverföreningar

Uppnår ej god

Miljöproblem och påverkanskällor

Påverkanskällor ?

Klassificering

Punktkällor - reningsverk

Punktkällor - Bräddning

Punktkällor - IED-industri

Punktkällor - Inte IED-industri

Punktkällor - Förorenade områden

Punktkällor - Deponier

Punktkällor - Lakvatten från gruvdrift

Punktkällor - Vattenbruk

Punktkällor - Andra signifikanta punktkällor

Diffusa källor - Urban markanvändning

Diffusa källor - Jordbruk

Betydande påverkan

Diffusa källor - Skogsbruk

Diffusa källor - Transport och infrastruktur

Diffusa källor - Förorenad mark/gammal industrimark

Diffusa källor - Enskilda avlopp

Ej klassad

Diffusa källor - Atmosfärisk deposition

Betydande påverkan

Diffusa källor - Materialtäkt

Diffusa källor - Vattenbruk

Diffusa källor - Andra relevanta

Vattenuttag eller vattenavledning - för jordbruk

Vattenuttag eller vattenavledning för dricksvatten

Vattenuttag eller vattenavledning - för industri

Vattenuttag eller vattenavledning - för kylvatten

Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenbruk

Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenkraft

Vattenuttag eller vattenavledning - annat

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för vattenkraft

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för dricksvatten

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för översvämningsskydd

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för bevattnig

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för turism och rekreation

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för industrin

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för sjöfart

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar– Annat

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - okända eller föråldrade

Förändring av hydrologisk regim - jordbruk ☒ Ej betydande påverkan

Förändring av hydrologisk regim – Sjöfart

Förändring av hydrologisk regim - vattenkraft

Förändring av hydrologisk regim - offentlig vattenförsörjning

Förändring av hydrologisk regim - fiske och vattenbruk

Förändring av hydrologisk regim - annat

Fysisk förlust av hela eller delar av vattenförekomster

Förändring av morfologiskt tillstånd - för översvämningsskydd

Förändring av morfologiskt tillstånd - för jordbruket ☐ Ej klassad

Förändring av morfologiskt tillstånd - för sjöfart

Förändring av morfologiskt tillstånd - annat ☒ Ej betydande påverkan

Förändring av morfologiskt tillstånd - okända eller föråldrade

Andra hydromorfologiska förändringar

Introducerade sjukdomar eller arter

Exploatering eller borttagande av djur eller växter

Nedskräpning, olaglig avfallsdumpning

Annan signifikant påverkan

Okänd signifikant påverkan

Historisk förorening

Åtgärdsbehov

Åtgärdsbehov är en kvantifiering av den åtgärds mängd som behövs för att nå miljökvalitetsnormerna i en eller flera vattenförekomster. Behoven som identifierats är inte bindande men ger en indikation på hur många åtgärder som behöver genomföras samt hur de kan fördelas mellan olika vattenförekomster.

I vattenförvaltningscykel 3 (2021-2027) har åtgärdsbehov endast kvantifierats för miljökonsekvenstypen övergödning. För sjöar och vattendrag beskrivs behovet utifrån reduktion av fosfor medan det för kustvatten beskrivs utifrån reduktion av både fosfor och kväve. Via nedanstående länkar återfinns metodrapport samt aktuella åtgärdsbehov avseende fosfor och kväve. Observera att åtgärdsbehoven bygger på en nationell beräkning och att undersökningar som grundar sig på mer lokal kunskap kan ge bättre skattningar av behoven.

Åtgärdsbehov per vattenförekomst

Metodrapport

Observera att åtgärdsbehoven i regel inte uppdateras efter det att åtgärdsprogram och förvaltningsplaner beslutats. Undantag kan dock förekomma, se därför till att alltid utgå från den senaste versionen från VISS.

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljökvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledningar ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 3 (1 st)

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Nedströmspassage förbi Delary	Anordningar för nedströmspassage	HELGE Å: Lillån - Delarymagasinet	Ökning Habitat 3 400 ha	1 st	-		

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (6 st)

Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Nedströmspassage förbi Delary	Anordningar för nedströmspassage	HELGE Å: Lillån - Delarymagasinet	Ökning Habitat 3 400 ha	1 st	-		
Anpassade skyddszoner på åkermark vid SE619440-140096	Anpassade skyddszoner på åkermark	Helge å: Havet - Igelgrop	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 7 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 8 kg/år Minskning Totalkväve 8 kg/år Minskning Totalfosfor 7 kg/år	20 st	-		
Restaurering av rensade eller rätade vattendrag -Helge å: Havet - Igelgrop	Biotopvård i vattendrag	Helge å: Havet - Igelgrop			-	52 000 kr	
Tillsyn vattenskyddsområde	Vattenskyddsområde - Tillsyn	Kristianstad		1 st	-		
Tillsyn vattenskyddsområde	Vattenskyddsområde - Tillsyn	Kristianstad		1 st	-		

Våtmark - fosfordamm vid SE619440-140096	Våtmark - fosfordamm	Helge å: Havet - Igelgrop	Minskning Totalfosfor till hav (inkl. retention) 6 kg/år Minskning Totalkväve till hav (inkl. retention) 75 kg/år Minskning Totalkväve 75 kg/år Minskning Totalfosfor 6 kg/år	0,31 ha	-		
--	----------------------	---------------------------	--	---------	---	--	--

Genomförda åtgärder (12 st)							
Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten							
Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Biotopvård HELGE Å	Biotopvårdande åtgärder	Biotopvård HELGE Å			1999 -		
Åtgärdad f.d. bensinstation (SPIMFAB) - Esso (nedlagd 1974) i Kristianstad på adressen Gamla Byvägen 41	Efterbehandling av miljögifter	6195665 - 1401253		1 st	1900 - 2014	85 000 kr	
Fånggrödor	Fånggrödor med höstnedbrukning	Helge å: Havet - Igelgrop	Minskning Totalkväve kg/år	260 ha	2018 -		
Miljöersättning fånggröda	Fånggrödor med höstnedbrukning		Minskning Totalkväve kg/år	69 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning miljöskyddsåtgärder	Miljöskyddsåtgärder enligt miljöstödet		Minskning Totalkväve kg/år Minskning Totalfosfor kg/år	5 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning ekologisk odling	Odling utan bekämpningsmedel			10 ha	2010 - 2014		
Skyddszon	Skyddszon på åkermark	Helge å: Havet - Igelgrop	Minskning Totalfosfor kg/år	0,96 ha	2016 -		
Miljöersättning skyddszon	Skyddszoner i jordbruksmark - gräsbevuxna, oskördade		Minskning Totalfosfor kg/år	4 ha	2010 - 2014		
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)		Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	48 ha	2010 - 2014		

Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	5 ha	2010 - 2014
Miljöersättning vårbearbetning	Vårbearbetning	Minskning Totalkväve kg/år Minskning Totalfosfor kg/år	7 ha	2010 - 2014
Vårbearbetning	Vårbearbetning	Helge å: Havet - Igelgrop Minskning Totalkväve kg/år	1,9 ha	2018 -

Skyddade områden

Område

Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor
Egeside-Pulken-Yngsjön
Helge å
Känsliga jordbruksområden

EUID

SELK001
SE0420264
SE0420307
SENI1

Områdestyp

Avloppsvattendirektivet
Natura 2000 SPA Fågeldirektivet
Natura 2000 SCI Habitatdirektivet
Nitratkänsliga områden

Typtillhörighet

Värde

Typindelning/Typtillhörighet ?

Vattentyp - Vattendrag	1SF
Limnisk vattentypsregion	Södra Sverige (1)
Tillrinningsområdets storlek (km2)	≥ 1000 (S)
Vattendragsslutning (%)	≤ 0,1 (F)

Vatten som ingår i förekomsten

Dessa rinnsträckor och vattenytor ingår i SMHI:s Hydrologiska nätverk som bygger på översiktskartan (1:250 000) som är byggstenar till att skapa vattenförekomster för sjöar och vattendrag.
Den hydrologiska ordningen visar vilken ordning rinnsträckorna och vattenytorna ligger i förekomsten från nedströms och uppåt.

Ordning	RSTID/VYID	VName / RName	Name	Linjekod/Ytkod
0	61939971400817 / 619327-140158		619327-140158	Stomlinje i vattendragsyta / Vattendrag

Vattenversion

Detta objekt har existerat i följande versioner

Version

Ytvatten innan versionshantering
SVAR_2010_1
SVAR_2012_2
SVAR_2016

Datum

2011-05-09 12:09
2011-10-17 12:07
2012-11-08 09:07
2017-06-20 09:29

Cykel

Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)
Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)
Förlängning av förvaltningscykel 2
Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)

Vattentyp

Vattenförekomst
Vattenförekomst
Vattenförekomst
Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Skåne

E-post M-DL-beredningssekretariat@lansstyrelsen.se

Hemsida <http://www.lansstyrelsen.se/skane/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/index.aspx>